

אתר חדש של צפצפת הפרת *Populus euphratica* בין

דביר ללהב

צבי אבני לשעבר מנהל אגף הייעור של הקק"ל zvikaavni1@gmail.com

נצפה בינואר ובאוקטובר 2016

קבוצה גדולה וסבוכה של עצי **צפצפת הפרת** *Populus euphratica* Oliv. שוכנת בצד הצפוני של כביש 3255 ובצמוד לו, בקטע שבין קיבוץ דבירה לקיבוץ להב. המיקום בנקודת ציון ברשת ישראל - 185085/489747, ברום 359 מ' מעל פני הים. **צפצפת הפרת** גדלה שם לאורך כ-100 מ' בבית גידול לח לאורך ערוץ זרימה שאליו מתנקזים מי מתקן מקורות הצמוד לעצים. ייתכן שכל העצים שייכים לפרט גנטי אחד, והם קשורים זה לזה דרך מערכות השורשים.

צפצפת הפרת ליד מתקן מקורות בין דבירה ללהב. צילם: צבי אבני ©

ריכוזי **צפצפת הפרת** בארץ מצויים בגדות הירדן בקטע שבין הכינרת לים המלח (גאון הירדן), בבקעת ים המלח (נחל ערוגות, נאות הכיכר), בעינות הצינים (עין עבדת, עין זיק) ובפלשת (נחל אבטח ליד ניצנים). קבוצת עצים זו של **צפצפת הפרת** היא היחידה בישראל שנתגלתה עד כה בנגב הצפוני. לא ברור אם העצים התבססו מנביטה של זרעים שנעו עם הרוחות ממרחק רב ממקור טבעי או מעצים נטועים בישובים סמוכים, או אולי ניטעו בערוץ הלח שליד המתקן של מקורות. בעבר קק"ל הייתה נוטעת מין עץ זה ביערותיה אך פסקה מכך בשל חשש שהעצים הנטועים יתפשטו וייצרו סכך בלתי עביר לבני אדם.

צפצפת הפרת. צילום: צבי אבני ©

צפצפת הפרת היא בעלת אריאל (תחום תפוצה) רחב ביותר המשתרע מצפון אפריקה עד למערבה של סין. המין הוא נשיר חורף המאופיין בשוני בצורת עלים: העלים של הלבוב צעיר תמימים, ארוכים וצרים יחסית ואילו העלים בשלבים בוגרים רחבים, דמויי מעוין ולעיתים משוננים. **צפצפת הפרת** היא עץ המתפשט במרחב בדרך ווגטיבית בזכות ניצני שורש הממוקמים על השורשים ואשר מהם צומחים נצרים חדשים אל מעל לפני הקרקע. רק בעת הפריחה בחודשים פברואר-מרץ נוכל לדעת עם מדובר בעצי זכר או נקבה, או שניהם גם יחד (אם מדובר ביותר מפרט גנטי אחד), שכן העץ הוא דו-ביתי. הודות למים הזורמים ממתקן מקורות ובית הגידול הלח שנוצר, גדלים לאורך הערוץ הקצר בו צומחים עצי **צפצפת הפרת** גם צמחים נוספים של בתי גידול לחים כמו **סוף צר עלים**, **ערברה שעירה**, **הרדוף הנחלים**, **קנה מצוי**, **דו-שן שעיר** ועוד.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: אבני צ 2016 אתר חדש של צפצפת הפרת *Populus euphratica* בין דביר ללהב, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 3.

[אתר חדש של צפצפת הפרת *Populus euphratica* בין דביר ללהב](#)